

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Національного університету

кораблебудування імені адмірала

Макарова

д.т.н, професор Г.В. Павлов

«14» листопада 2024 р.

ВИСНОВОК

фахового семінару кафедр економічної політики та безпеки й інтелектуальної
цифрової економіки Факультету економіки та екології моря

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
щодо наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів
дисертаційної роботи Павлової Марії Дмитрівни

на тему «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне
залучення міжнародних інвестицій», поданої на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка, галузь знань
05 Соціальні та поведінкові науки

Витяг

з протоколу № 4 засідання фахового семінару кафедри економічної
політики та безпеки й інтелектуальної цифрової економіки
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
від 12 листопад 2024 р.

Присутні: Івата Вячеслав Вікторович – к.е.н., доцент, в.о. декана
факультету економіки та екології моря, Єфімова Ганна Вікторівна – д.е.н.,
професор, завідувачка кафедри економічної політики та безпеки; Надточій
Ірина Ігорівна – д.е.н, професор, заступник директора з навчально-
методичної та наукової роботи Херсонського навчально-наукового інституту
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
Рогов Георгійович Костянтинович – д.е.н., професор, зав. кафедри фінансів,
Руснак Алла Валентинівна – д. е. н., професор, в.о. завідувача кафедри

економіки Херсонського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Філіпішина Лілія Михайлівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки, обліку та підприємництва Первомайського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Корнієнко Оксана Петрівна – к.е.н., доцент, завідувачка кафедри інтелектуальної цифрової економіки; Жукова Олена Юріївна – к.е.н., доцент, доцент кафедри інтелектуальної цифрової економіки; Майстренко Ольга Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної політики та безпеки; Марущак Світлана Миколаївна - к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної політики та безпеки; Рогов В'ячеслав Георгійович – к.е.н., доцент кафедри інтелектуальної цифрової економіки, Вдовиченко Лариса Юріївна, к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки; Тур Олександр Васильович – к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки, Канащ Олесь Єгорівна – доктор філософії з економіки, викладач кафедри економічної політики та безпеки; Павлова Марія Дмитрівна - аспірантка кафедри економічної політики та безпеки.

З присутніх: 5 доктори наук та 9 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Голова засідання – к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та екології моря Івата Вячеслав Вікторович.

Порядок денний:

Обговорення дисертації аспірантки кафедри економічної політики та безпеки Павлової Марія Дмитрівни на тему «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій» представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 – Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Науковий керівник – завідувачка кафедри економічної політики та безпеки, д.е.н., професор Єфімова Г.В.

Тему дисертаційної роботи затверджено Вченою радою Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (протокол № 8 від 30.10.2020 р.). Цим же рішенням призначено наукового керівника – завідувач кафедри економічної політики та безпеки, д.е.н., професор Єфімова Г.В. Роботу виконано на кафедрі економічної політики та безпеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Слухали: доповідь аспірантки кафедри економічної політики та безпеки Павлової Марії Дмитрівни за матеріалами дисертації: «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій».

По доповіді було задано 16 запитань, на які доповідачка дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали: Надточій І.І., Руснак А.В., Філіпішина Л.М., Корнієнко О.П., Рогов В.Г., Марущак С.М., Вдовиченко О.Ю., Тур О.В..

Виступили присутніх:

З характеристикою наукової зрілості здобувачки завідувача кафедри економічної політики та безпеки, науковий керівник д.е.н., проф. Єфімова Г.В. У своєму виступі вона відмітила успішне виконання аспіранткою індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, дисертація якого є результатом самостійного дослідження та завершеною науковою працею, містить наукову новизну та виконана на належному науковому рівні.

З оцінкою дисертації Павлової М.Д. виступила д.е.н., професор Філіпішина Л.М.. У своєму виступі вона відмітила, що тема залучення іноземних інвестицій є актуальною темою, так як децентралізованих коштів не вистачає на всі програми та проєкти які необхідно реалізовувати в територіальних громадах. Дисертація є завершеним науковим дослідженням, виконана методологічно правильно з використання сучасних методів. У цілому дисертаційна робота Павлової М.Д. відповідає Національним вимогам

МОН України до наукових кваліфікаційних праць. Є перспективи подальшого розвитку наукової діяльності. Як перспективний напрямок відзначено важливість доповнення аналізу міжнародних інвестицій прикладами успішного залучення в об'єднаних територіальних громадах інших країн, що дозволило б підкреслити універсальність і адаптивність запропонованого механізму.

З оцінкою дисертації Павлової М.Д. виступила д.е.н., професор Надточій І.І. Вона зазначила, що у представлений дисертаційній роботі здобувачкою розв'язані всі поставлені завдання, а саме створення механізму ефективного залучення міжнародних інвестицій в територіальні громади України, та формування моделі оцінки ефективності залучення іноземних інвестицій. Зазначено, що робота містить науково-обґрунтовані результати проведених досліджень, які мають істотне значення в період військових дій на території України. У якості дискусійного питання варто звернути увагу на врахування локальних соціально-економічних умов у різних регіонах України та їхній вплив на ефективність запропонованих підходів до залучення міжнародних інвестицій. Дисертаційна робота відповідає вимогам МОН до наукових кваліфікаційних праць на здобуття ступеня доктора філософії.

З оцінкою дисертації Павлової М.Д. виступила к.е.н., доцент Марущак С.М. Вона зазначила, що тема дисертаційної роботи є актуальним дослідженням, ступінь обґрунтованості та достовірності отриманих результатів підтверджується теоретичними і практичними дослідженнями, дисертаційне дослідження має не лише теоретичне, а й практичне значення, які впроваджені в низці громад та обласних радах. Для подальшого розвитку теми рекомендовано дослідити можливості використання сучасних цифрових інструментів і платформ для забезпечення прозорості та підвищення довіри інвесторів до українських територіальних громад.

З оцінкою дисертації також виступили: к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки Вдовиченко Л.Ю., к.е.н., доцент Корнієнко

О.П., к.е.н. Тур О.В., к.е.н., доцент Майстренко О.М., які зазначили високий науковий рівень дисертації, ретельність опрацювання актуального завдання, а саме залучення іноземних інвестицій в територіальні громади України. У роботі отримано нові науково-практичні результати, що відповідають поставленій меті дослідження, а також необхідному рівню дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка. Винесені на захист результати досліджень відображено у 18 друкованих працях, з них 6 публікацій у наукових фахових виданнях України категорії «Б». Дисертація оформлена якісно та пройшла перевірку на відсутність академічного плагіату. Здобувачка отримала достатню освітню підготовку в університеті та оволоділа необхідними для виконання досліджень методами, підходами та сучасними програмними комплексами. У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо суті самої роботи. У цілому дисертаційна робота Павлової М.Д. відповідає вимогам до наукових кваліфікаційних праць на здобуття ступеня доктора філософії.

Ухвалили: прийняти такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Павлової М.Д. «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій»:

1. Актуальність теми досліджень.

Реформа децентралізації в Україні, що має на меті зміцнення місцевого самоврядування, є надзвичайно важливою для економічного зростання та розвитку регіонів країни. Передача повноважень і фінансових ресурсів на місця створює нові можливості для територіальних громад. Проте, незважаючи на досягнення, реформа зустрічає труднощі у виконанні місцевих програм через обмежені ресурси. Багато громад відчувають нестачу

власних коштів для реалізації великих інфраструктурних проєктів та поліпшення соціальних послуг.

У цьому контексті залучення іноземних інвестицій стає критично важливим для забезпечення сталого розвитку громад. Іноземні інвестиції можуть допомогти реалізувати проєкти, які перевищують можливості місцевих бюджетів, впроваджувати нові технології, створювати робочі місця та покращувати якість послуг і інфраструктури. Співпраця з іноземними інвесторами також забезпечує обмін досвідом і впровадження ефективних управлінських практик, що підвищує конкурентоспроможність територіальних громад. Це дозволяє громадам ефективніше використовувати свої ресурси, підвищувати рівень зайнятості населення та стимулювати розвиток місцевого бізнесу. Крім того, іноземні інвестиції сприяють інтеграції громад до глобальних економічних процесів, зміцнюють їх зв'язки з міжнародними партнерами та формують позитивний імідж для залучення подальших інвестицій.

Крім того, в умовах сучасних викликів, спричинених війною та відновленням зруйнованих територій, залучення міжнародних інвестицій відіграє ключову роль у забезпеченні сталого економічного відновлення. Сильне місцеве самоврядування дозволяє громадам ефективніше реагувати на локальні проблеми, мобілізувати ресурси та впроваджувати стратегії розвитку, орієнтовані на конкретні потреби населення.

Таким чином, дослідження ефективних шляхів залучення міжнародних інвестицій є актуальним не лише для економічного піднесення громад, але й для подальшого зміцнення їхньої стійкості, відбудови післявоєнної економіки та реалізації довгострокових цілей реформи децентралізації.

2. Формування наукової проблеми, нове вирішення якої отримано в дисертаційній роботі.

Проблемний характер виконаної дисертаційної роботи полягає в науковому обґрунтуванні необхідності та розробці методичних підходів до формування й імплементації теоретичних узагальнень і практичних рекомендацій щодо залучення іноземних інвестицій в територіальні громади, що сприятиме економічному зростанню та підвищенню якості життя населення. Найважливішими складовими (завданнями) дослідження визначено:

- вивчити сутність та характеристики процесів залучення інвестицій в діяльність територіальних громад, а також їх роль у розвитку регіонів;
- класифікувати форми інвестування, що можуть бути використані для розвитку територіальних громад, з метою визначення найбільш ефективних інструментів;
- аналізувати організаційно-економічний механізм залучення і використання міжнародних інвестицій, щоб ідентифікувати ключові фактори успішності;
- оцінити динаміку міжнародного інвестування в діяльність територіальних громад України та виявити основні тенденції розвитку;
- визначити фактори ефективності міжнародного інвестування в діяльності територіальних громад та їх вплив на економічний розвиток;
- дослідити існуючі механізми залучення і використання міжнародних інвестицій, виявити їх сильні та слабкі сторони;
- розробити інформаційне забезпечення для регулювання механізмів залучення міжнародних інвестицій, яке сприятиме підвищенню прозорості та довіри до інвестування;
- сформулювати модель ефективного залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад в Україні, що враховує специфіку місцевих умов;

- розробити практичні рекомендації та механізми для ефективного залучення міжнародних інвестицій, що забезпечать місцевий сталий розвиток.

3. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно із відомими дослідженнями аналогічного характеру.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у запропонуванні оригінального теоретичного обґрунтування та розробці ефективних методів для вирішення проблеми щодо ефективного залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад в Україні.

Удосконалено:

- уявлення про процеси залучення міжнародних інвестицій в контексті розвитку територіальних громад, що дозволяє переглянути традиційні підходи до інвестування та визначити нові можливості для їх економічного зростання;

- визначення ключових факторів ефективності міжнародного інвестування, що дозволяє краще розуміти, як зовнішні і внутрішні чинники впливають на інвестиційний клімат в територіальних громадах; фактори, які підвищують ефективність міжнародного інвестування ТГ, показники, що використовуються для оцінки ефективності діяльності ТГ, елементи, які збільшують інвестиційну привабливість. Дослідження сучасних трендів розвитку громад та можливостей залучення інвестицій, а також ідентифікація та оцінка пов'язаних з ними ризиків для розробки стратегій їх мінімізації.

- інформаційне забезпечення для регулювання інвестиційних процесів, яке сприяє підвищенню прозорості та доступності інформації для потенційних інвесторів, що є важливим кроком для покращення інвестиційної привабливості ТГ;

- існуючі механізми залучення міжнародних інвестицій, що дозволяє виявити їхні недоліки та розробити рекомендації щодо їх удосконалення, відрізняючи позицію автора від традиційних підходів у цій галузі та характеру взаємин між потенційними інвесторами у процесі

залучення міжнародних інвестицій. Підкреслено ряд функцій органів місцевого самоврядування при залученні іноземних інвестицій в діяльність територіальних громад, що сприяє гармонізації їх інтересів і забезпечує комплексний підхід до інвестиційної діяльності;

Набули подальшого розвитку:

- науково-методичні засади залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад. На їх основі розроблено класифікацію територіальних громад, наведено фактори, які впливають на формування інвестиційного клімату територіальних громад України, систематизовано переваги та недоліки форм інвестування для розвитку територіальних громад, розроблено організаційно-економічний механізм залучення іноземних інвестицій в ТГ, з урахуванням специфіки громад та потреб інвесторів, що забезпечує більш ефективну реалізацію інвестиційних проєктів;

- методичні засади формування механізму залучення міжнародних інвестицій в діяльність територіальних громад. Запропоновано аспекти значення інформаційного забезпечення для залучення міжнародних інвестицій в ТГ, зазначено джерела, що забезпечують доступ до необхідної інформації та сприяють ефективному регулюванню механізмів залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад, запропонована схема механізму обробки інформації для створення карти ризиків та загроз. А також запропоновано модель оцінки ефективного залученні міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад в Україні.

4. Обґрунтованість і достовірність

наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Основні положення, висновки та рекомендації щодо залучення іноземних інвестицій в територіальні громади, які одержані в процесі дослідження, науково обґрунтовані та достовірні. Це підтверджується:

по-перше, опрацюванням здобувачкою широкого кола інформації, отриманої із її вторинних та первинних джерел;

по-друге, використанням коректних методів дослідження: узагальнень та систематизації, історико-економічного, аналізу та синтезу, дедукції та індукції, структурно-функціонального, порівняльного аналізу, теорії нечітких множин, математичного моделювання, графічних побудов, класифікації та типології, абстрактно-логічного;

по-третє, апробацією найважливіших результатів на чисельних міжнародних та всеукраїнських наукових, науково-практичних конференціях.

5. Перелік наукових праць, які відображають основні наукові результати дисертації.

Публікації, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Клісяк М.Д., Єфімова Г.В. Систематизація загроз і ризиків економічної безпеки регіону в процесі децентралізації/ Економіка: реалії часу: №6(46), 2019.- С.5-13.
2. Pavlova M., Iefimova G. Threats and Prospects for Attracting Foreign Investment in the Ukrainian Territorial Communities' Activities/ The problems of economy №1 (55),2023 – С.75-85.
3. Pavlova M., Iefimova G. Effectiveness assessment of international investment in the Ukrainian territorial communities' activities/ Vol. 67 No. 4(749) (2024).
4. Єфімова Г., & Павлова М. (2023). Територіальні громади в умовах воєнного стану: економічний резистентність для зміцнення незалежності України. Modeling the development of the economic systems, (3), 177–185.
5. Павлова М.Д. Територіальні громади в умовах воєнного стану: економічна резистентність для зміцнення незалежності України/ Інновації в суднобудуванні та океанотехніці. XIV Міжнародна науково-технічна конференція. 20-21 вересня 2023 р. Павлова М.Д. Розвиток територіальних

громад в Україні: роль та вплив іноземних інвестицій на відновлювальну економічну трансформацію/ Наук. економ. читання (он-лайн) «Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України», присвячені пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК професора В.Ч. Лі (м. Миколаїв), С. 252-254

6. Pavlova M. Green marketing as an important component for attracting international investments in the UTC`s/Annual International Scientific Forum “Networking on sustainable security in dynamic environment” 19-21 th April, 2023 Mykolas Romeris University, Academy of Public Security Vilnius - Kaunas, Lithuania.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Павлова М.Д. Формування моделі ефективного залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад в Україні. Економіка та суспільство. 2024. № 63.

8. Павлова М.Д. Розробка механізму ефективного залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад в Україні. Ефективна економіка. 2024. №6.

9. Павлова М.Д., Зотова А.М. Забезпечення сталого розвитку територіальної громади/ Забезпечення сталого розвитку національної економіки: Всеукр. наук. екон. читання (Миколаїв, 01-02 грудня 2022) – Київ: журнал «Економіст», 2022. №12

10. Клісяк М.Д. Розвиток ОТГ як ключ до розвитку економіки держави в умовах воєнного стану/ Інновації в судобудуванні та океанотехніці : Матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції. — Миколаїв : Видавець Торубара В.В., 2022. — с. 455-465

11. Клісяк М.Д. Напрями підвищення інвестиційної привабливості ОТГ як фактор піднесення економіки моря/ Інновації в суднобудуванні та океанотехніці: Матеріали XII міжнародної науково-технічної конференції. — Миколаїв: НУК, 2021р. – С. 502-504

12. Клисяк М.Д., Зотова А.М. Основні фактори ефективності міжнародного інвестування в діяльність ОТГ/ Сучасні тренди морегосподарювання: Всеукр. наук. екон. читання (Миколаїв, 01-02 грудня 2021) – Київ: журнал «Економіст», 2021. №12 – С. 28-29

13. Клисяк М.Д. Сучасні проблеми залучення інвестицій в ОТГ/ International scientific-practical conference ‘Digitalization of the economy as a factor of sustainable development’.- Mariupol, May 25-26, 2021. – С. 159-16

14. Єфімова Г. В., Пащенко О. В., Клисяк М. Д. Фінансова безпека регіонів України в умовах децентралізації / Інновації в суднобудуванні та океанотехніці: Матеріали XI Міжнародної науково-технічної конференції, в 2 ч. Ч.2. Миколаїв: НУК, 2020. С. 211-213.

15. Клисяк М.Д., Зотова А.М. Залучення іноземних інвестицій в діяльність територіальних громад/ Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0: Збірник матеріалів Всеукраїнських наукових економічних читань. – Миколаїв: НУК, 2020р. – С.232-234

16. Клисяк М.Д. Економічна безпека регіону: сучасні проблеми/ Проблеми розвитку регіонів: промислові і економічні аспекти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (28 травня 2020р., м. Первомайськ). Первомайськ: ПФ НУК. 2020. С.145-148.

17. Клисяк М.Д. Основні чинники забезпечення економічної безпеки регіону/ Соціально-економічний розвиток і безпека України: стан та перспективи: Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених.- м. Львів: Ліга-Прес, 2020р .- С. 22-24

6. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Основні науково-методичні результати, висновки та рекомендації викладені в дисертації, включаючи теоретичні обґрунтування, методологічні

розробки та практичні рекомендації щодо ефективного залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад, є результатом самостійної наукової роботи автора та базуються на глибокому аналізі наукової літератури, статистичних даних та емпіричних досліджень. У рукописі наведено посилання на наукові статті, в яких детально описано теоретичні основи дослідження [1,2,4]; представлено результати емпіричних досліджень [11, 14, 17]; а також проілюстровано різноманітні методики оцінки ефективності інвестиційних проєктів [3]. Запропонована модель оцінки ефективності залучення іноземних інвестицій в ТГ та розроблено механізм ефективності залученні іноземних інвестицій [7,8]. Ці джерела використовувалися для обґрунтування вибору методології дослідження, а також для порівняння отриманих результатів з результатами інших досліджень, а також пропозиції щодо вдосконалення інвестиційних стратегій, частина цих матеріалів була підготовлена у співавторстві.

7. Апробація результатів дисертаційного дослідження

Основні ідеї та висновки дослідження були представлені на 12 міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Під час цих заходів відбулися жваві дискусії щодо теоретичних засад, методології дослідження та практичної значущості отриманих результатів, зокрема:

Міжвузівський науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Соціально-економічний розвиток і безпека України: стан та перспективи» (2020р.), Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (28.05.2020р., м. Первомайськ), Всеукраїнські наукові економічні читання «Перспективи морської економічної діяльності в контексті трендів Індустрії 4.0» (2020р., м. Миколаїв), XI Міжнародній науково-технічній конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» (24-25.09.2020, м. Миколаїв), International scientific-practical conference ‘Digitalization of the economy as a factor of sustainable development’ (25-25.05.2021, м. Маріуполь), Всеукр. наук. екон. читання «Сучасні тренди

морегосподарювання» (2021, м. Миколаїв), Матеріали ХII міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» (2021р. м. Миколаїв), ХІІІ Міжнародній науково-технічній конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» (27-28.10.2022, м. Миколаїв), Всеукр. наук. екон. Читання «Забезпечення сталого розвитку національної економіки» (2022р. м. Миколаїв), Annual International Scientific Forum “Networking on sustainable security in dynamic environment” (2023р. м. Vilnius), Наук. економ. читання (он-лайн) «Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України», присвячені пам’яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК професора В.Ч. Лі (2023р., м. Миколаїв), ХІV Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» (2023р. м. Миколаїв).

8. Використання результатів дослідження.

Характерною ознакою дисертації є те, що викладені на її сторінках положення, рекомендації та висновки доведені до рівня методичних та практичних рекомендацій, прийнятих до впровадження:

- Миколаївська обласна рада (довідка № 1287-16-05-24 від 11.10.2024р.);
- Херсонська обласна рада (довідка №01-36/700/791/1/11 від 16.10.2024р.);
- Варвинська селищна рада Прилуцького району Чернігівської області (довідка № 02-25/2483 від 11.10.2024р.).

Результати дослідження знаходять практичне застосування в освітньому процесі факультету економіки та екології моря Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Міністерства освіти і науки України (довідка № 69-01/3780 від 17.10.2024р.) при викладанні курсів «Міжнародна інвестиційна діяльність», «Міжнародна економічна діяльність України», «Ризик, невизначеність та інформація» проведення

практик, керівництві навчально-науковими дослідженнями студентів й магістрів.

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладання.

Дисертаційна робота складається із анотації, вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних літературних джерел, що містить 156 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 207 сторінок. Робота ілюстрована 22 таблицями і 34 рисунками. Рукопис дисертаційної роботи викладений літературною українською мовою. Авторка дотримувалась стилістичних правил висвітлення матеріалів наукового дослідження. Для підготовленого тексту характерні: чітка структуризація, однозначність уживання термінології, доступність розуміння поглядів автора, точність формулювань, логічність, послідовність та доказовість науково-практичних узагальнень й висновків.

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту.

Дисертаційна робота Павлової Марії Дмитрівни є завершеною науково-дослідною роботою, в результаті якої одержані нові теоретично та методично обґрунтовані розробки щодо залучення іноземних інвестицій в територіальні громади України. Наведені теоретичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації базуються на накопиченому й опрацьованому з застосуванням коректних наукових методів методологічному та фактологічному матеріалі.

11. Дотримання принципів академічної доброчесності.

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Павлової М.Д. визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

Ухвалили:

Дисертаційна робота Павлової Марії Дмитрівни на тему «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій» за своїм змістом, актуальністю, науковою та практичною значущістю одержаних результатів свідчить про достатній рівень наукової підготовки її авторки й рекомендується до захисту в акредитованій разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 – «Економіка»:

1. Основні результати дисертації відображено у 6 основних наукових публікаціях журналах категорії «Б» та 10 публікацій тез доповідей на конференціях.

2. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог оформлення дисертації», постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022п. «Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

3. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Павлової Марії Дмитрівни дисертація «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій» рекомендується до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді

Пропонувати Вченій Раді НУК імені адмірала Макарова утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова ради: доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки Херсонського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Руснак Алла Валентинівна.

Члени ради:

Рецензенти:

- доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, обліку та підприємництва Первомайського навчально-наукового

інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Філіпішина Лілія Михайлівна.

- кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики та безпеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Марущак Світлана Миколаївна.

Опоненти:

- доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіка і фінанси Одеського національного морського університету Сментина Наталія Валентинівна,

- доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки і маркетингу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Безпарточний Максим Григорович.

За ухвалу проголосували :

«За» - 14

«Проти» - немає

«Утримались» - немає.

Голова засідання фахового семінару,
В.о. декана ФЕЕМ,
к.е.н., доцент

Вячеслав ІВАТА

Гарант освітньо-наукової програми
«Економіка» рівня вищої освіти
«Доктор філософії»,
д.е.н., професор

Ганна Єфімова